

A nyíregyházi 1944

Izraelita

Hitközség lapja

5764. Ijár VII. évf. 4. sz.

תשס"ד חודש אייר 2004



Sófár

Megemlékezések a haláltáborokban

Auschwitz-Birkenau - 60 éve

Mi, a tizenhárom nyíregyházi, a nyolcszáz magyarországi és hétezer zarándok közül, sokan bizonyára arra gondoltunk útközben; hogyan fogjuk lelkileg, fizikailag tartani magunkat?

Ahogy Székelyi József színművész később nyilatkozta: gyanúsán jól...

Az Életmenet eseményeit azóta többször bemutatta a magyar televízió, az ott készült fényképek alapján rövidesen mi is kiállítjuk a megemlékezés pillanatait. Fájdalmunk, kétségbeesésünk ellenére azért bírtuk „gyanúsán jól“ a lelki terhet, mert a világ eme legnagyobb temetőjében és templomában, ahol elmondtuk a Kaddist, megérezhettük a zsidó nép biztos túlélését, látván fiataljaink tömegét Izraelből és a világ összes tájáról, kiknek Tomi Lapid Izrael állam igazságügy minisztere az Auschwitzi-Birkenau-i megemlékezésen átadta a világ zsidósága megóvásának stafétáját.

Felemelő volt látni Dávid pajzsának zászlóerdeit vonulni Birkenau felé....

Buchenwald - 59 éve

1944. április 11-én szabadult fel Buchenwald.

A Buchenwald és a Mittelbau-Dora Alapítvány által meghívott öt magyar Häftling egyikeként április 8-a és 13-a között részt vettem a tábor felszabadulása 59. évfordulójának rendezvényein. Vendéglátóink a húsvéti ünnepnapok ellenére színvonalas programot szerveztek a mintegy 15 országból érkezett - egyre csökkenő létszámú - volt Häftlingnek, és a velük érkezőknek.

Több melléktábor községének polgármestere megszervezte a volt foglyok találkozásait fogvatartásuk egykori helyszínével. E helyeken kabinettermek, kiállítások stb. útján emlékeztetik a ma emberét a félévszázad előtt ott történetekre...

A rendezvények csúcspontja az

április 11-ei koszorúzási ünnepség, majd az antifasiszta német fogoly, Walter Sonntag posztumusz kitüntetése volt. Az egykori kápolna, majd blokkfelelős 12 évi (!) fogvatartása alatt több zsidó fogolytársa életét mentette meg. Özvegye megható körülmények között zsidó és német közéleti személyiségektől vette át a Jad Vasem által adományozott Világ Igaza kitüntetést.

A Buchenwaldi Emlékhely 46 éves fennállása óta a német és más országok tömegeinek zarándokhelye lett. Állandóan zsúfolt az óriási parkoló. Az emberek sokasága egyénileg, családotól és csoportosan keresi fel a patinás és híres Weimar melletti KZ helyén lévő Emlékhelyet.

A felszabadulás 59. évfordulójának ünnepén mi, volt magyar foglyok, elhurcolásunk 60. évfordulójára is emlékeztünk...

**Kertész Gábor -
Kovács László**



Rendezvények a Holokauszt 60. évfordulóján városunkban

Holocaust- Reviczky konferencia

a nyíregyházi Helyőrségi

Klubban

2004. 05. 27-én

9:00 és 13:00 óra között

Ámos Imre,

tragikus sorsú

képzőművész művei

kiállításának

megnyitása

2004. 05. 28-án,

11:00 órakor lesz

a Városi Galériában.

Holokauszt emlékmű avatás és gyászistentisztelet Nyíregyházán

Június 6-án, délelőtt 10:00 órakor a Kossuth utca, a Dob utca és a Vasvári Pál utca közötti téren avatjuk fel a nyíregyházi holokauszt emlékművet, Zagyva László szobrászművész alkotását.

Az avató beszédet Dr. Kiss Gábor, a Sz.-Sz.-B. Megyei Önkormányzat alelnöke tartja. Közreműködik Hegedűs D. Géza, Jászai díjas színművész.

Az emlékmű avatása után 11:00 órakor a temetőben tartjuk a hagyományos gyászistentiszteletet, Frölich Róbert főrabbi úr részvételével.

Mindkét eseményre várjuk hittestvéreinket.

Kertész (Katz) Ármin (Chajim Alter), „Ármin bácsi“ által 1972-ben írt, javítás, változtatás nélkül közölt visszaemlékezése születésének 100. évfordulóján:

Leírás a II. világháború alatti munkaszolgálatos időkről (108/25. század)

„1942 októberében vonultam be a Tiszalöki kiegészítő Parancsnoksághoz, 1942 december 26-án vittek ki Ukrajnába, a Keleti frontra Lengyelországon keresztül. Bjelogrodban kivagoníroztunk és gyalogoltunk Nevijoszkol, Sztárijoszkol felé, a Jány Gusztáv vezér őrnagy II. hadtestéhez lettünk beosztva. A doni áttörés után 1943. január 13-án megkezdtük a visszavonulást. A rettenetes hómezőkön és a hidegben gyalogoltunk le Davidovkájig, Dorisitiig, Kijevig. Mire Kijevbe értünk 27-en maradtunk, aztán beleestünk a flekktyifuszba és maradtunk 15-en. A visszavonulás során Bécsen Keresztül értünk Magyarországra, Kapuvárra, Keszthelyre, Hódmezővásárhely alatt lövészárkokat ástunk, ott még a románokkal szemben voltak a harcolók. Majd átkerültünk a Dunántúlra, Székesfehérvár alatt estem fogságba, ha jól emlékszem valami Szentágotán. Temesvárra kerültem a fogolytáborba.

1944. december 6-án estem fogságba.

A temesvári fogolytáborból kivittek a Szovjetunióba a Leningrád melletti Sesztrolecki táborba. 1945 novemberében kerültem haza.

Itt megjegyezni kívánom, 1940-től 1945-ig kisebb megszakításokkal voltam munkaszolgálatos, 1941-ben Délvidéken, 1942-

től egyhuzamban 1945 novemberéig a Keleti fronton...“

Nyíregyháza 1972. VIII. 13.

Kertész /Katz/ Ármin

Nyíregyháza

Közép u. 19



újrakezdett élet

A Sófár ZÁCHOR - EMLÉKEZZ rovatában a holokauszttal kapcsolatos megemlékezéseket, történeteket szeretnénk közölni. E célból felhívjuk a Sófár tisztelt olvasóit, hogy ha a vészkorszakkal kapcsolatos bármilyen történetük van, amit szeretnének az újság olvasóival megosztani, keressék fel a Hitközség irodáját, hogy a történetet papírra vethessük.

A nyíregyházi gettóban II.

részletek Kovács László: *Tanú vagyok* című könyvéből

Egy napon csendőrzárörök sétáltak végig a gettón. Ez automatikusan az utcák elnéptelenedését eredményezte. A találkozást elkerülendő mindenki igyekezett a saját vagy a legközelebbi épületben menedéket keresni. Eközben a gettórendőrök minden épületet felkerestek. A hozzánk betérő rendőr nagykállói és nyírbátori családok elhelyezése után érdeklődött. Napok múlva derült ki, hogy ezeket a keresett gazdag családokat a gettót felügyelő csendőrkötelék épületébe, a „pénzverdébe“ rendelték be, illetve vezették elő. Híre lett, hogy az ide berendeltek általában saját lábukon mentek be, de az onnan kikerülőt már támogatták vagy hozták. E célra egy zsidó család magas téglakerítéses házát vették igénybe. Az épület a gettó körzetén belül, de annak a szélén, a Jókai és a Vay Ádám utca sarkán volt.

Ekkor hallottunk először e rettegett kísértetház teljhatalmú uráról, Trencsényiről, a civil ruhás kassai csendőrnemzetről. Akik már találkoztak vele, mondták, hogy az ő vezetésével végezték az értékek utáni motozást, vallatást és verést a nagykállói zsidó iskola helyiségeiben is. Ez a vadállat ekkorra már rettegésben tartotta a Nyírbátor és környékéről idehurcoltakat. A gettóba szállításuk előtt a helyi templomban összegyűjtött tehetős vagy gyanús zsidó családok tagjait, nemre való tekintet nélkül verte személyesen, és verette őket pribékjeivel. A kegyetlen vallatásokat a családok tagjainak végig kellett nézniük.

Ismereteim szerint Trencsényi volt az egyetlen csendőr, akit a tizenhétezer nyírségi zsidó vallású magyar állampolgár gettósításában és deportálásában való brutális részvételéért, valamint többek személyes megkínzásáért magyar bíróság súlyos ítélettel - életfogytig tartó kényszer-

munkával - büntetett. (Az akkor más megyéhez tartozó mátészalkai gettó hóhérrát, Cseri József csendőrnemzetről 1948-ban ítélték halálra és végezték ki.)

Április utolsó napjaiban egyre sűrűbben lehetett hallani, így hamar elterjedt a híre, hogy a gettót kiüritik, s bennünket a város közelében lévő gyűjtőtáborok valamelyikébe helyeznek át. E napokban, amikor mint ételhordó, a Kis téri templom udvarán egy ott dogozó ismerős péket kérdeztem meg, mit tud e dologról, megerősítette a hírt. Kisfiam - mondta - a hír nem kacska. Igaz. A baj azonban az, hogy nem tudni, melyik utcák mely házait mikor ürítik ki és azt sem, hogy ki hová kerül. Ő ekkor felsorolt három vagy négy helységnevet, amelyek közül egy, a Harangod Birke-tanya volt számomra ismerős. A név hallatán rögtön az vetődött fel bennem, hogy ott nincs, nem lesz elég hely ilyen sok ember számára. Csodálkozásomra azt a választ kaptam, hogy másoknak is ez a véleménye, éppen ezért attól tartanak, hogy olyan körülmények közé kerülünk, amelyekhez képest a jelenlegi tömegnyomor maga a paradicsom. Az ismerős pék ekkor említette, ne nagyon terjesszem, de ő azt is hallotta, hogy a gettóból külföldre, Lengyel- vagy Németországba visznek bennünket munkára.

A házukba visszatérve a négy anyának elmondtam a hallottakat. Ettől kezdve állandóan vártuk az indulást. Ezért nem volt számunkra olyan váratlan, mint amikor otthonról hurcoltak el bennünket. Itt a Zsidó Tanács munkatársai előzőleg egy nappal lakásonként és szobánként kijelölték a másnap induló csoportokat. Nagycsaládunknak ekkorra már jóformán alig volt összecsomagolni valója. Az itt töltött napok alatt az

otthonról hozott élelmünk nagy része elfogyott. A négy anya minden kérés nélkül mindig adott másnak, annak, akinek kevesebbje volt.

Az addig átélt könnyörtelen megpróbáltatások hatására a hivatalos kiürítési döntés megismerése után a reményt vesztett tömeg félelme pánikba csapott át. Sírás, jajveszékélés, rosszullét stb. Pedig ami az új helyen ránk várt, arra még legrosszabb álmlában sem számított senki. Az emberek jogosan gondoltak rémülettel arra, hogy mi lesz velünk a várostól távol. Távol az elemi emberi lehetőségektől: orvosi rendelőtől, gyógyszerértől, vízellátástól stb. A körülményeink itt a gettóban is minden emberi képzeletet meghazudtolóak, mindennek, csak emberinek nem voltak mondhatók. Joggal tartott mindenki, hogy az állandó fizikai és lelki stressz, az éhezés (amelyet már itt is átéltek családok tömegei), a nem kellő tisztálkodás fizikai leromlást és betegséget okoz majd az új, előttünk ismeretlen helyen. Milyen szörnyűség vár még az ártatlan anyákra, gyermekekre és öregekre? E becstelenségek eddig is teljesen kiszolgáltatott bennünket az eltelt 10 nap alatt megismert csendőrök kényekedvének. Mi várható még ezután? Itt is megkeserítették mindenki életét, de mostantól esetleg egy, a külvilágtól elzárt tanyán eddigi kínzóink minden dühüket rajtuk fogják kitölteni. Már csak azért is, mert nekik is rosszabb lesz soruk, mint a városban eddig volt. Házunk minden lakója sírt, zokogott. Jogosan félt a holnaptól. Áthallatszott a szomszédos házak lakóinak jajveszékélése is.

Annyi hírt kaptunk még, hogy a Zsidó Tanács megpróbálja a lehetetlent. Kéréssel fordul az illetékesekhez kitelepítésünk későbbre halasztása érdekében.

Utolsó gettóbeli éjszakánk hangos reménykedéssel telt el. Csak a két kicsi aludt. A többiek a várható történéseket latolgatták. Talán lesz annyi emberség az illetékesekben, hogy a gettólakók kérelmét méltányolják. Az az éjszaka nagyon nehezen telt. Korán reggel már lehetett hallani a házak lakóinak ébresztőt elrendelő gettórendőrök sípszavát, kiáltzásait. Sor került a mi házunkra is, amelyben tíz napot töltöttünk el. Apu, nagypapa, Zoli bácsi elszakítása, anyunak és más hozzám közelálló embernek megverése és szidalmazása, megalázása soha el nem múló nyomokat hagyott bennem. A kiszolgáltatottság, azok az embertelen körülmények, amelyeket április 16-a óta láttam és átéltem, nekem, az akkor 13 éves gyerekek rémálom volt. Ekkor el sem tudtam, tudtuk képzelni azt, hogy ettől még rosszabb is lehet.

Az áttelepítésre váró sokaságot - délelőttre - névsor alapján állították össze, majd sípszóval rendelték a házak elé, azok vonalába sorakoztatták fel. Valóban tömeg volt. Ameddig csak elláttam, végig a Kossuth utcán hatalmas, rendezett sorokban összeállt embertömeg.

A kiürítés során a kirendelt szerekre csakis a csendőrök által kijelölt járóképtelenek ülhetek fel. Ebéd aznap nem volt. Valakik elől kinyitatták a Kossuth utca elején lévő deszkakaput, és erős csendőrkiírást terelt bennünket a város utcáin át az ismeretlenbe. Akkor még nem tudtuk, hogy hova visznek bennünket. Amikor menetünk elindult, az addig visszafojtott rémület sírásba, hangos zokogásba csapott át. Szerencsétlen menetünk, melynek tagjaiba az utolsó napok beleszuggert a félelmet, ténylegesen rémisztő látvány volt. A tíz nappal azelőttihez hasonlítva is fehérek, soványak, rongyosak voltunk. A batyuk és csomagok laposabbak, kisebbek lettek. A járdákon a járókelők között voltak, akik tapsoltak, kiköptek, volt, aki fényképezett, gúnyos megjegyzéseket tett. De voltak, akik elfordultak,

sietős dolguk akadt, sírtak, és olyan is előfordult, hogy kenyeret, zsemlét stb. dobtak közénk.

Felötlött bennem az ismerős péktől hallott hír, miszerint külföldre visznek bennünket dolgozni. Ahogy láttam és megítéltem, ez az embertömeg képtelen munkára. Minek viszik a csecsemőket, súlyos betegeket, nyomorékokat, öregeket? Ők mire kellene? Ilyen összetételű tömegnek csak kis része képes fizikai munkára. Valami más lehet a cél, valami más fog történni velünk. Zoli bácsitól és aputól hallottak jutottak eszembe. Amit ők mondtak a tömeggyilkosságokról...

Csoportunknak a város szélén elrendelt pihenőnél a jól értesültek már tudták és tovább is adták a hírt, hogy menetünk a simapusztai (ma Felső-sima) gyűjtőtáborba tart. Az oszlopunkba tartozó egyik kocsist kérdeztük meg, aki előbb szabadkozott, majd megerősítette a hírt. Ő - ismerve jövőbeni lakhelyünket - azt nem értette, hol fog ennyi ember elférni, lakni, aludni, enni stb. Mi lesz a betegeinkkel? Szerinte a táborig még 8-10 km van hátra. Egy nagy kiterjedésű uradalmi majorba délutánra értünk. A csoportot csendőrkordon fogadta. Névsorolvasás nem volt. Egy csendőr leszámolta az előtte elvonulókat, majd 600-800 főt egyegy pajtába tereltek. Sokan maradtak fedél nélkül a szabad ég alatt, közöttük kisgyermekes családok is.

A mi simapusztai kitelepítésünk napjaiban a gettó más utcáiból, házaiból a többi vidéki családot Nyírjes-tanya mezőgazdasági építményeibe zárták. Az így megüresedett helyekre költöztették át április 24-étől kezdődően azokat a városi zsidó családokat, akik addig a gettón kívül lévő lakásaikban laktak. A megoldás hasonló volt a vidékiekéhez, csak nem kellett 10 km-eket gyalogolniuk, és őket nem a csendőrök, hanem a városi rendőrök telepítették át, türelmesebben, főleg kevesebb megalázással és veréssel.

A városiak gettóban tartása néhány napra korlátozódott. Május elején

őket is elnyelte a gyűjtőtáborok pokla. Ettől kezdve már ők is közvetlenül megismerkedtek a csendőrök módszereivel. Áttelepítésüket, őrzésüket és a tábor felügyeletét is csendőrök látták el. A gettó kiürítésekor a legnagyobb csoportot a városi zsidóság tette ki. Döntő többsége Harangodra, kisebb része a már amúgy is túlszűfolt Nyírjesre került.

Sok év múlva egy korabeli feljegyzésben olvastam, hogyan vonultak a nyíregyházi zsidó családok, akiknek ősei is itt éltek. Akik segítették a város mezőgazdasági, kereskedelmi és ipari fejlődését. Sírva búcsúztak városuktól a zsidó kereskedő, iparos és tanító családok, akik művelői és terjesztői voltak a nemzeti kultúrának. A hosszan elnyúló menetet az emlékezetes vasárnap délelőttön a városközponton hajtották keresztül. A korzó tele volt. A szomorú tömeg búcsúját, sírását elnyomták a város ordas szellemű körei által közvetlenül e célra felfogadott zenekarnak a Korona erkélyén elhelyezett hangszóróiból bömbölő indulói. Az időzítve megrendezett cirkusznak része volt a csendőrkiírást szitok- és ütlegáradata. A nekik szórakozást jelentő látványt szorgalmasan fényképezték a helyőrség egyes tisztjei, míg városi lakosság többi rétege részéről a reakció (akárcsak a mi csoportunk esetében) ekkor is vegyes volt.

A gettó teljes kiürítése utáni vasárnapon Nyíregyháza polgármestere (Szohor Pál) örömmel tájékoztatta a templomból kijövő és a városháza előtti téren gyülekező embereket: „Hála Istennek! Ez az első vasárnap, midőn városunkban zsidómentesen tarthattuk meg istentiszteletünket.“

Így lett 1944. május első felében Nyíregyháza város, június 5-e után pedig a mai Szabolcs-Szatmár-Bereg megye egész területe Judenfrei (zsidómentes).

folytatás következik

Tóra, Próféták, Írások - תנ"ך

Jób, a tökéletes ember

A zsidó Szentírást, a Tánáchot bemutató sorozatunk egyik mérföldkővéhez értünk. Emlékeztetőül: a Tánách egy héber mozaikszó. Annyit jelent, mint Tóra, Próféták (Neviim) és Írások (Ketuvim).

A Sófár első évfolyamaiban a tórai fejezeteket már tárgyaltuk. Ezután a zsidóság történelmét tekintettük át nagy léptekben. Eközben bepillantást nyerhettünk a korai prófétai könyvekbe: Jehosua könyvébe, a Bírák könyvébe, Smuél próféta könyvébe és a Királyok könyvébe. A zsidóság történelme a Szentírás "Írások" fejezetében folytatódik, így ki kellett térni (nem időrendi sorrendben) a Rút Könyvére, Eszter könyvére, Dániel könyvére, Ezra és Nechemja könyvére végül a Krónikák könyvére is.

Az "Írásokban" ezenkívül szerepel a Zsoltárok könyve, Slomo király művei: a Példabeszédek könyve, a Prédikátor könyve és az Énekek Éneke, a Siralmak illetve Jób könyve. Jelen írás erről a műről szól.

Jób könyve nem tesz semmilyen olyan utalást más történelmi eseményekre, mely alapján megállapítható lenne, hogy Jób (héberül Ijov) mikor élt. Annyit tudunk, hogy Uc földjén lakott.

Műve a Szentírás költészet-jellegű művei közé, nem pedig a történelmi könyvek közé tartozik. Ezt jól mutatja, hogy könyvének 42 fejezete közül csak az első kettő és az utolsó meséli életét. A többi 39 filozófiai-teológiai jellegű szónoklatokból áll.

Jób élete az igaz ember szenvedésének, megpróbáltatásának és megdicsőülésének története. A Szentírás szerint Jób tökéletes, egyenes, istenfélő és gonoszgyűlölő férfi volt, aki rengeteg vagyonnal és szép, nagy

családdal rendelkezett. Hét fia és három lánya, továbbá hétezer juha, háromezer tevéje, ötszáz igavonó barma, és ötszáz szamara, illetve rengeteg szolgálója volt. Jób a Közel-kelet legbefolyásosabb, legtehetősebb, leggazdagabb alakja lehetett. És istenfélő volt.

A Szentírás a történet elmesélése kapcsán hirtelen helyszínt vált és egy égi jelenetről tudósít. Megjelennek az Egekben lakó lények (Isten fiai: az angyalok), hogy megjelenjenek az Ö-ökkévaló előtt. Közöttük volt az ősi ellenség, héberül: a Szátán is.

Mikor Isten meglátta a Szátánt, felhívta figyelmét Jóbra, és eldicselkedett vele, hogy milyen igaz, istenfélő életet él. A Szátán - neve jelentéséhez híven, ami annyit tesz, mint Vádló, Akadályozó - rögtön megvádolta Jóbót. Csak azért féli az Istent, - mondta -, mert megáldotta őt és mindene megvan. De ha Jób elveszti vagyonát, majd átkozza Istent.

Az Ö-ökkévaló megengedte a Szátánnak, hogy azt tegyen Jób vagyonával, amit akar, hogy kiderüljön, vajon Jób tényleg csak azért tiszteli-e őt, mert mindenben jól megy a sora.

Ezek után, egy napon Jób sorra rossz híreket kapott. Szamarait és ökreit rablók ragadták el, szolgálait megölték. A juhnyáját valószínűleg villámcsapás érte. Tevéit szintén elrabolták. De mindezek felett elvesztette gyermekeit is. Az elsőszülöttje házában vendégeskedtek, amikor hatalmas vihar támadt, és a ház rájuk dőlt.

Ekkor Jób felkelt, megszagatta ruháját, leborotválta a haját, a földre borult és azt mondta:

- Meztelenül jöttem ki anyám méhéből és meztelenül térek vissza. Az Ö-ökkévaló adta, az Ö-ökkévaló

vette el, áldott legyen az Ö-ökkévaló neve.

Ezek a mondatok a mai napig elhangzanak a gyászoló zsidó ajkairól. Jób ezután a sok csapás után sem vétkezett a szájával, és tökéletes maradt.

A Szentírás ezután ismét bepillantást ad az Egekbe. Újra összegyűltek az angyalok a Teremtő előtt és köztük volt a Szátán is.

Isten ismét felhívta a Szátán figyelmét Jóbra, megjegyezve, hogy azután sem vétkezett, hogy ok nélkül csapás érte életét.

A Szátán nem hagyta abba a vádaskodást. Csak azért maradt istenfélő, mert még egészséges. Ha ezt is elveszed tőle, biztos megátkoz téged - mondta Istennek.

Isten tovább engedte kísérteni Jóbót. A Szátán rátehetette kezét az testére, de nem ölhetette meg. Jób nagyon beteg lett. Fekélyekkel telt meg az egész teste. Hamuba ült és egy cseréppel vakargatta magát.

Volt Jóbna három barátja. Amikor meghallották, hogy megbetegedett elmentek meglátogatni. Amikor meglátták, először meg sem ismerték. Nyomorúságos állapotán annyira megdöbbenek, hogy hangos sírásba törtek ki, ruhájukat megszagatták és port szórtak a fejükre. A döbbenettől hét napig meg sem tudtak szólalni, csak ott ültek, mert látták, hogy nagyon nagy Jób fájdalma.

A Közel-kelet leggazdagabb, leghíresebb, legbefolyásosabb embere egy nincstelen élő halott lett, és ami a legfájdalmasabb: igaz volta kérdőjeleződött meg, hiszen Isten nem büntet meg így egy igaz embert.

Ekkor Jób megnyitotta száját és megátkozta a születése napját. Művének költészeti vonatkozású

része itt kezdődik. Hosszú vita alakult ki Jób és három barátja között arról, hogy vajon miért történtek vele ezek a szörnyűségek. Barátai arról akarták meggyőzni, hogy valamilyen bűnt követett el, és ezért bünteti őt Isten. Jób azonban ragaszkodott ahhoz, hogy ő fedhetetlen.

A vitának végül maga Isten vetett véget. Közölte Jób barátaival, hogy felgerjedt haragja ellenük, mert nem igazán szóltak Jób felől. Csak Jób kérésére bocsátott meg nekik miután áldozatot mutattak be Istennek.

A filozofikus vita végén Isten eltávolította Jóbról a csapást és - a Szentírás szerint - kétszer úgy megáldotta, mint azelőtt. Eljöttek testvérei is, megajándékozták és a vigasztalták őt.

Miután talpra állt, kétszer annyit vagyont szerzett, mint azelőtt: tizenégyezer juha lett, hatezer tevéje és ezer ökre és szamara. Újra született hét fia és három lánya, akik a Közel-Kelet legszebb hölgyei voltak.

Jób negyed ízig látta meg utódait, és szép idős korban, az élettel betelten, 140 évesen hunyt el.

Tóth-Ábri Péter

Sviesz: a Tóra-adás ideje

Sviesz, vagy a szefárd kiejtés szerint Sávuot, annyit jelent, hetek. Az ünnepet ezért hívjuk így, mert Peszách első napját követően hét hetet, azaz 49 napot kell számlálnunk Sviesz eljöveteleig. Ez az ómer számlálás.

A napok, hetek számlálásának tórai parancsolata nem csak a kohenekre (papokra) vonatkozik, hanem minden zsidóra. Mit jelent ez? Azt, hogy mindannyiunknak várnunk kell a Svieszt, készülnünk kell rá. De miért van ilyen jelentősége az ünnepnek?

A Tóra szerint a harmadik, azaz Sziván hónapban értek Izrael fiai a Szináj hegyhez, ahol az Ö-ökkévaló nekünk adta a Szent Tant. Ebben a hónapban van a Sviesz ünnepe is, és a hagyomány szerint ezen az ünnepen kaptuk a Tórát is, ami így a Tóra-adás ünnepévé vált.

Figyelemre méltó, hogy abban a tórai szakaszban, melyben fel vannak sorolva a zsidó ünnepek: Sábát, Peszách, Sávuot, Ros Hásáná, Jom

Kipur és Szukot, mindegyik időpontja pontosan meg van határozva, egy kivétellel: ez a Sviesz. A Sviesz időpontja - bár ma már rögzült - a Peszächtől függ. A Peszách első napjától számított 50. napra esik az ünnep. Vajon miért van ez?

Peszách: zmán cheruténu, azaz a szabadságunk ideje. Sviesz: zmán mátán Toráténu, azaz a Tóra adásának ünnepe. Először szabadságunkat nyertük el, majd a szövetség megkötésével az Ö-ökkévaló népévé váltunk, és megkaptuk a Tórát.

Az, hogy a Sviesz ilyen mértékben függ a Peszächtől, azt is jelentheti, hogy a Tórát csak egy tökéletesen szabad nép tudja megkapni és betartani. Olyan nép, és olyan személy, amely politikai, vallási szabadságban él, de szabad a szégyentől és gyarlóságaitól is. A szabadságát pedig az Ö-ökkévaló szolgálatának rendeli alá.

Tóth-Ábri Péter

T e m e t ő i n y i t v a t a r t á s

április 1-jétől október 15-ig: 9:00-tól 16:00-ig

október 16-tól március 31-ig: 9:00-tól 13:00-ig

vasárnap: 9:00-tól 14:00-ig

t e l . : 0 6 - 3 0 - 6 5 2 - 7 0 - 5 1

A városi zenei napok
keretében zsinagógánk

ad helyet

Varnusz Xavér

orgonaművész, és

Szentpáli Roland

tubaművész illetve

művésztársai koncertjének

2004. 06. 13-án

előreláthatólag 16: 00-tól.

Lág Báomer helyett

A kedvezőtlen időjárás miatt

elmaradt lág báomeri

hitközségi rendezvényt

később időpontra halasztot-

tuk, melyről külön értesítjük

hittestvéreinket.

Svieszi imarend

május 25-e: 18:30 (mincha, mááriv)

május 26-a: 8:30 (sáchrít),

18:30 (minchá, mááriv)

május 27-e: 8:30 (sáchrít)

kb. 9:20 (MÁZKIR)

C h á g S z á m é á c h !

Életmenet fotókiállítás

A nyíregyházi Izraelita Hitközség

közösségi házában

június 7-től megtekinthető

a 2004. évi Életmenet auschwitz-birke-
nauai megemlékezésről készült fotókiál-

lítás irodai nyitvatartási időben

(8:00 - 14:00), illetve azon kívül tele-

fonos egyeztetéssel (42-417-939).

Belépés ingyenes.